No 1966

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is ƒ 5,00; voor de Buitensteden ƒ 6,00; franko door het geheele Rijk.

Brieven, Gelden, enz. FRANKO te adresseren aan het Bureau dezer COURANT.

DINGSDAG, 11 OKTOBER.

Advertentien van *Zes* regels en daar beneden worden tegen ƒ 1,00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 10 Oktober.

Het laatste nummer van de officieele *Kerkelijke Courant* geeft in zijn »*niet officieel gedeelte*" een lang en onder sommige opzigten opmerkenswaardig artikel over »*de werking tegen Rome*" onder protestanten.

Het stuk vangt aan met een bits en bitter beklag over diegenen onder de protestanten, die »zich verloopende in gewaande verdraagzaamheid" de »*no-popery lektuur*" en de *no-popery*-beweging »met zeker *hautain mepris*" bejegenen. Dat is waarlijk niet om uit te staan. Die arme *no-popery* bezorgdheid, wat wordt zij door geloofsgenooten miskend! Hare »pogingen tegen de uitbreiding van Rome's magt" geminacht! Hare »*no popery lektuur* ...... onder de *schadelijke vlugschriften en pamfletten* van den dag gerekend"! Haar »verzet tegen het woelen der ultramontanen" als »kleingeestige bekrompenheid" uitgekreeten! »Van onevangelische gezindheid" beschuldigd, »omdat zij niet stil aanziet wat Rome werkt...... maar op hare hoede is en opmerkzaam maakt op alles wat Rome doet"! 't Is hard, als men zoo door broeders in den geloove wordt aangevallen, en wij begrijpen volkomen hoe de *Kerkelijke* daarover rouwt en weeklaagt. De *no-popery*-beweging was immers zoo onschuldig. Zij heeft slechts niet aangezien wat Rome deed. De straat-agitatie was niet haar werk; dit kwam vermoedelijk van Rome en de ultramontanen. Geen oproerige predikatiën werden in protestantsche kerken gehoord; noch twist en burgeroorlog stokende geschriften in tallooze menigte onder de [illegible] klasse des volks verspreid! Neen, de predikatiën en vlugschriften der *no-popery*-leiders waren vol van [illegible] zin en vol van christelijke liefde. Getuige zulks de *Fakkel*, die den *Nederlander* heeft begeleid, de *Morgenster* in de baan is vooruitgegaan en zelfs der *Kerkelijke Courant* iets van hare toorts heeft medegedeeld: 't Ademt alles liefde, vrede en eensgezindheid wat men in de *Fakkel* en hare bondgenooten vindt. En *Honny soit qui mal y pense!*

De *Kerkelijke* schrijver, wien zal het verwonderen dat hij klaagt! Maar waartoe die jeremiaden? Is het om zich en de zijnen te zuiveren? Dat ware al te onnoozel. Neen, de schrijver moet »een woord van waarschuwing spreken." En bevreesd dat men zijnen »protestantschen ijver in twijfel trekken zal", heeft hij het vooraf noodig geacht met de ultramontanen tevens de geloofsgenooten door te halen, die den dweepzieken ijver van sommigen niet deelen. Een vloek op Rome en een scheldwoord op verdraagzame protestanten, gaan in de schatting van eenige drijvers door als een vrijpas, die alle poorten en deuren en harten openen moet.

Niet weinig moet het der *Kerkelijke Courant* op het hart liggen, dat zij zulk eene *precautio oratoria* om de welwillendheid van den lezer te winnen, noodig heeft.

En nog kan zij niet besluiten om tot de mededeeling over te gaan. [illegible] gebruikt eerst nog eene tweede oratorische [illegible] lofspraak op de geheime genootschappen [illegible] plaatst tusschen [illegible] vaten. Ook de onlangs openbaar opgerigte *Evangelische Maatschappij* krijgt hare pluim; en zelfs de *Gustaaf-Adolf-Vereeniging*, waarvan men afdeelingen ten [illegible] tracht in 't leven te roepen, erlangt een kompliment. Men ziet, de *Kerkelijke Courant* is niet zonder een kursus van welsprekendheid te hebben gevolgd. Zij veegt hare baan schoon, om het regt te bekomen van vrij te spreken.

Wat is het dan toch dat zij te zeggen heeft? o iets zeer waars! Zij heeft haren lezers te beduiden, dat al die loffelijke en geprezene geheime en openbare genootschappen, »hoe goed" zij ook zijn, toch ook »wat gebreken" hebben. Het woord is er uit. Nu gaat zij voort zonder omzien: »Niet ten onregte wordt den Pro»testanten voor de voeten geworpen, dat zij wel werken »willen tegen de uitbreiding van het Katholicismus, dat »zij wel waarheid en *godzaligheid* onder de Katholieken »wenschen te verspreiden, maar dat zij te veel *vergeten*, »*hoe groot het gebrek aan waarheid en godzaligheid (sic)* »*nog onder de Protestanten zelven is.*"

Nogmaals neemt zij een slag om den arm en waarschuwt zij: »Men begrijpe ons niet verkeerd; wij keu»ren de werking tegen Rome niet af, wij zijn ten hoog»sten met haar ingenomen." Maar daarna gevoelt zij zich ook geregtigd om de volle waarheid te zeggen en roept zij het luide uit: »Wij misprijzen" de werking tegen Rome »waar zij *eenige* werking wordt, waar men »*eigen behoefte voorbij ziet, alsof die niet bestond. Daar* »*heerscht onder de Protestanten, ook in Nederland, veel* »*onkunde, vooroordeel, vervreemding van Evangelischen* »*zin, gebrek aan waarheid en godzaligheid.*"

De beschuldiging, afkomstig gelijk zij is van de redaktie der *Kerkelijke Courant*, die het officieel orgaan is der Hervormde Synode, heeft hooge waarde. Zij is niet ontvallen aan de onbekwame pen van een onvoorzigtigen ijveraar. Zij is met opzet en met overleg uitgebragt door lieden, die ieder woord gewikt en gewogen hebben. Het kwaad moet alzoo eene groote hoogte hebben bereikt, dat de *Kerkelijke Courant* het openlijk bestaat zijne mede-Protestanten te verwijten, dat er onder hen *heerscht*

veel *onkunde*
veel *vooroordeel*
veel *vervreemding* van *Evangelischen zin*
veel *gebrek* aan *waarheid* en
veel *gebrek* aan *godzaligheid.*

Veel onkunde bij zoo veel geleerdheid, die men den Protestanten boven de Katholieken toeschrijft?

Veel vooroordeel bij zoo veel verlichting, waarop men tegen de Katholieken roem draagt?

Veel vervreemding van Evangelieschen zin, bij zooveel grootspraak over Evangelie, dat alles in het protestantismus thans Evangeliesch heet, en dat men met »Evangelieschen zin", als met bijbels, stad en land platloopt?

Veel gebrek aan waarheid bij zooveel bijbellezen als thans geschiedt?

Veel gebrek aan godzaligheid bij zooveel ijver voor het protestantismus aan den dag gelegd?

Wat is dan toch dat veler protestantismus? De *Kerkelijke Courant* zegt het niet. Het is hem gemakkelijker geweest het feit te konstateeren, »dat het *Christendom* »ook onder de *Protestanten, niet het zout der aarde* kan »worden genoemd," dan wel de oorzaken daarvan op te sporen?

Hij wil de oorzaak niet zoeken in »ijverloosheid" van de zijde der predikanten.

Noch ook wil hij gewezen hebben op de onderscheiding »van getrouwe en ongetrouwe predikanten" in den geloove, omdat God alleen geregtigd is te oordeelen wie getrouw, wie ongetrouw is.

Maar als de schuld niet ligt aan de predikanten, wie is dan oorzaak »dat er nog" (let wel op dat *nog*, want hij wil zeggen, dat het altijd zoo geweest is) »dat er »nog zoo veel verkeerds in den boezem van de protes»tantsche kerk bestaat"? »'t Ligt aan de weinige deel»neming en medewerking, die zij (de predikanten) vin»den". 't Ligt dus aan de protestanten, die geen predikanten zijn, [illegible] geen predikanten zijn, »zoo weinig deelneming en medewerking" verleenen? Ook dit insinueert de *Kerkelijke Courant*, zonder de waarde te begrijpen van hetgeen zij zegt:

»Leden van Maatschappijen tegen de verspreiding van »een verderfelijk ultramontanismus willen velen zijn en »zijn het met ijver! Maar wat is het *ongeluk?* Men »meent daarmede getuigenis genoeg te hebben gegeven »van zijn protestantsch geloof, en meent daarmede een »ijver aan den dag te hebben gelegd, die.... voldoen»de is."

Goed! Maar daardoor is de quæstie niet uitgemaakt. Welke is de oorzaak, dat zeer vele protestanten komen tot de meening, dat zij genoeg hebben gedaan, als zij tegen de Katholieke Kerk hebben geijverd, als zij tegen de Katholieke Kerk door woord en daad hebben geprotesteerd? Dat wordt door de *Kerkelijke Courant* niet opgehelderd.

Evenmin licht zij toe, waarom dat ijveren tegen het ultramontanismus veroorzaakt dat onder de Protestanten wordt gevonden

en veel onkunde
en veel veroordeel
en veel vervreemding van Evangelieschen zin
en veel gebrek aan waarheid
en veel gebrek aan godzaligheid.

En toch heeft de *Kerkelijke Courant* de oorzaak genoemd; maar, gelijk wij zoo even zeiden, zij heeft hare eigene gedachten niet doorgrond.

Zou het niet liggen in den aard zelven van het protestantismus, dat ook blijkens zijn naam, als protesterend beginsel, negatief is,

en daarom leidt

tot onkunde, vooroordeel, vervreemding van Evangelieschen zin, gebrek aan waarheid en godzaligheid.

Een Protestant moet blijkens zijn naam genoeg hebben gedaan, als hij tegen de Katholieke Kerk heeft geprotesteerd.

De *Kerkelijke Courant* is van eene andere meening, en zij staat hem vrij. Zij wenscht daarom de oprigting van eene nieuwe *maatschappij*, die zich ten doel stelt: *de verspreiding van waarheid en godzaligheid onder de Protestanten.*

Wij zijn zeer verlangend om zulke maatschappij in 't leven te zien treden. Haar gang zal niet nalaten om veel stof tot overweging te geven. Want al aanstonds zal zich de vraag van Pilatus tot Christus opdoen: wat is waarheid? En blijkens dezelfde *Kerkelijke Courant*, in hetzelfde nummer dat wij bespreken, is die quæstie nog te beslissen. Immers, wij zien in het officieel gedeelte een verslag over eene predikanten-vereeniging te Groningen, waarin men de Christelijke waarheid bepaalt tot eene innige aansluiting aan Christus, met terzijde schuiving en verwerping van alle dogmatiek, dat is alle waarheid; terwijl in het tegenstuk der *Kerkelijke Courant* bitter wordt geklaagd over de onderscheiding van predikanten, die getrouw en ongetrouw zijn aan de leer, dat is, aan de waarheid.

Mogt de redaktie van de *Kerkelijke Courant* er in slagen, om eene vereeniging tot stand te brengen tot uitbreiding der waarheid onder de Protestanten, wij zouden spoedig zien gebeuren wat geschied is met de vereeniging tot uitbreiding van het Evangelie onder de Katholieken. Vereeniging zou weldra tegen over vereeniging staan. En de eenvoudige Protestanten zouden haar kunnen zeggen, gelijk wij Katholieken doen: De waarheid is één. Als gij driederlei waarheid aan ons wilt opdringen, bewijst gij slechts uwe verdeeldheid: wij hebben niets met u te maken.

En nu de tweede poging: zij werd geboren in het brein van Keizer Alexander van Rusland.

Het ontbrak dezen vorst noch aan grootheid noch aan edelmoedigheid. Eene koalitie alleen had [illegible] streven naar eene algemeene wereldmonarchie kunnen verwezentlijken. Maar die koalitie had een band noodig, en een duurzamen band; [illegible] om een Europeesch [illegible] te stellen en om dit aan de voortaan bevriende en bevredigde natien als een onderpand te geven. Zulks was het Heilig Verbond.

Volgens de overtuiging en de hoop zijner stichters was het Heilig Verbond de herstelde Christenheid. De voorrede doet dit denkbeeld genoeg uitkomen; het godsdienstig gevoel wordt er met vervoering in uitgesproken; zelfs neemt het den vorm eener geloofsbelijdenis aan, wijl de naam der *Allerheiligste Drievuldigheid* werd aangeroepen.

Maar Alexander beproefde meer dan het aan een mensch veroorloofd is, hoe hooggeplaatst hij ook zij. Hij zag niet in dat zijn eenheid slechts gekunsteld was, en dat zijn verbond, in weerwil van zijn verlangen, slechts eene staatkundige overeenkomst, maar geen godsdienstig verdrag was. De eenheid van leer en geloof ontbrak er aan, en ziedaar wat het hoofdgebrek was.

Onder de onderteekenaars telde men tegen slechts twee Katholieken, den Koning van Frankrijk en den Keizer van Oostenrijk, een scheurmaker en twee ketters. De verdeeldheid lag op den bodem, in de gemoederen.

En daarom, doch vooral ook wegens de gesteldheid van staatslieden, welke voor het meerendeel op verschillende wijzen ongeloovig waren, kon het Heilig Verbond in beginsel niets meer zijn dan een kunstig uitgedacht evenwigt, terwijl het in de werkelijkheid niet hooger gold dan een reglement en een schatting van belangen. Het was hiernaar dat de volmagtigden streefden, en zij geloofden oneindig beter gehandeld en aan hun werk een hechter grondslag gegeven te hebben dan het »mysticismus" van den Keizer van Rusland.

Doch wat volgde nu? De eenheid der godsdienstige beginselen was niets; de eenheid van het publiek regt kwam tot geen beter resultaat; de indeelingen der landen werden ter nauwer nood geëerbiedigd.

Is het noodig te herinneren hoe de revolutien achtereenvolgens, artikel voor artikel, de verdragen verscheurd hebben die betrekking hadden op het bezit of de overdragt van het gezag bij de groote natien? 1840, 1848, 1852 zijn daarvan de getuigen, en evenzoo de revolutien van Spanje en Portugal.

Wat de grensbepalingen aangaat, de scheiding van België en Holland, de wijzigingen in de konstitutie van Polen, de inzwelging en verdeeling van Krakau, leggen er openlijk getuigenis tegen af.

En zoo zij heden ten dage nog gelden als de grondslag der Europeesche verhoudingen, men beroept zich nog maar alleen op hare territoriale reglementen, en deze leer is meer nog een maatregel van voorzorg dan een axioma in opregtheid aangenomen.

Voorts, wie gevoelt niet, dat het evenwigt met zoo groote moeite onder de vijf groote mogendheden gehandhaafd, ieder dag staat verbroken te worden. Heeft men bij de jongste omstandigheden, bij de verwikkelingen die de Oostersche quæstie medebrengt, geen wonderen van behendigheid noodig gehad, om ten minste voor het uiterlijke, eene Europeesche eensgezindheid te vertoonen.

Heeft Rusland een oogenblik geweifeld, om alleen te handelen en zich te stellen tegenover twee van deze vereenigde axioma's? Zoo Oostenrijk en Pruissen tusschen beide komen en zoo de wereldvrede verzekerd schijnt, behoeft men niet te vragen tot wat prijs. En zie, hoe de kombinatie met zoo veel moeite in de Weener konferentien bewerkstelligd, eensklaps te niet gaat en alles overgeeft aan de kansen van het toeval.

Men moet het zich dan niet ontveinzen, de Europeesche eenheid en zamenwerking zijn gekunsteld en onzeker; het zoo hoog opgevijzelde evenwigt is overgegeven aan den eersten eerzuchtige, die maar een weinig vastberadenheid heeft, aan den eersten avonturier, die maar een weinig stoutmoedigheid bezit. En wie is er die de wereld kan waarborgen tegen een van deze beide gebeurtenissen?

Hieruit ontstaat een diepe wrevel. In plaats eener opregte toenadering gegrond op gemeenschappelijke zedelijke belangen en stellige leeringen, heerscht er een wederkeerig wantrouwen, en het meer of minder onbestemde verlangen naar zekere bijzondere toenadering, die heden oorzaak van afscheiding zijnde, morgen de bron eener vorstelling kan worden.

Er is niemand die het zich verheelt hoe zwak en gevaarlijk zulk een toestand is, en de bewustheid hiervan drukt zich dit door allerlei bekommering en angst; door verzwakking van het krediet, door de vrees der groote kapitalisten, door eene afmattende onrust.

Bestaat er hoop om deze zwarigheden te boven te komen? Men vreest den oorlog, en redelijkerwijze schijnt hij thans eene onmogelijkheid. En echter, wie durft verzekeren dat hij niet zal uitbreken? De vrede wordt verlangd; men heeft voor zijn behoud alles op het spel gezet; hij is de eenige wensch en behoefte der industrieele en handeldrijvende volken, maar wie zal het op zich nemen, om te verklaren dat hij bevestigd is?

Het is de angstvalligheid die zulks waagt, en wij aarzelen niet er bij te voegen, de onmagt. Voorwaar, eene groote en treurige les voor den menschelijken hoogmoed!

Ja, de onmagt, maar de onmagt, als resultaat van het terzijde stellen der christelijke staatkunde, van de verwoesting der wezenlijke eenheid, en van den val der Christenheid.

Men beschouwe voor een enkel oogenblik van dit standpunt de gebeurtenissen die thans, en met het volste regt de algemeene aandacht gespannen houden, namelijk de verwikkelingen in het Oosten.

Een groot feit springt ieder in het oog! het veroveringzieke ras, 't welk onder Mahomet II zich zegepralend in Europa gevestigd heeft, neigt ten val. Te vergeefsch spant het zich in om door eene bedriegelijke aanraking met de beschaving zijn verzwakking te galvaniseeren; slechts voor het uiterlijke weet het zich nog met de glans van een valsch vernis te dekken. In spijt van al die pogingen, welke meer goed gemeend dan ernstig zijn, heeft de geheele hervorming zich niet verder kunnen uitstrekken, dat tot eene verandering van kleeding; op gebrekkige wijze hebben de Turken zich vermomd als Westerlingen; zij hebben hunne oude gebreken behouden, en ten overvloede hebben zij er nog de onze bijgevoegd.

De vermaarde profetien, die zoo veel invloed uitoefenen op de aan het fatalismus overgegeven geesten van het Oosten, mogen dan waarheid behelzen of niet; de voorzegging dat het vierhonderdste jaartal der inneming van Konstantinopel den val zal aanschouwen of niet van het Ottomanische rijk, — hoe het zij, dit rijk is veroordeeld. De eenige vraag die nog overblijft geldt den tijd.

Het kan nog glansrijk vergaan. De weder opgewekte moed der laatste volgers van Mahomed kan aan de zonen van den profeet eene uitvaart bereiden, hunnen woeste voorouders waardig. Zoo het gehoor hadde gegeven aan zijn wanhoop, zou het misschien nu reeds, na den inval der Russen, deze uiterste poging hebben kunnen wagen? Het is er nog tijd voor, en welligt dat men het beproeft. Europa 't welk vol aandacht toeziet, moet zich van den eenen dag tot den anderen op eene zoodanige uitkomst voorbereiden.

Maar dat verval dagteekent zich niet van gisteren, en de voorteekenen dezer gebeurtenis zijn niet eensklaps opgekomen. Reeds voor een eeuw hebben de beginselen er van zich vertoont. Het is meer dan een eeuw geleden dat de Keizerin Catherina II het Hof van Versailles liet polsen aangaande het reglement eener verdeeling van het Oosten.

Sedert dien tijd zijn de dingen altijd in die rigting vooruitgegaan. Men herinnert zich het opschrift der beruchte reis van de Czarin door de Krim: »deze weg gaat naar Konstantinopel." Het spoor van Catharina is door hare opvolgers zorgvuldig gevolgd.

En dus, gelijk zij het verlangd had voor de kinderen van Paul I ontving de tweede zoon van den Czaar, de naaste erfgenaam na den Cesarowitsch, den naam van Constantijn; hij werd bijzonder opgeleid in de Grieksche taal en hij scheen in alles opzettelijk gevormd te worden voor de omstandigheden welke men verwacht.

Ter zelfden tijd is de Russische invloed in Konstantinopel bestendig toegenomen; dikwijls heeft het zijn toevlugt genomen tot de wapenen en wat door het geweld begonnen was, is verder door traktaten voltooid. De verdragen van Kainardji en van Adrianopel getuigen beide hoe die invloed telkens verbazend is vermeerderd, en de jongste bezetting van Moldavie en Wallachije strekt ten bewijze hoe ver die traktaten overschreden worden. (*l'Ami de la Religion.*)

(*Vervolg morgen.*)

GEMEENTERAAD.

Vervolg der Vergadering van Woensdag 5 Oktober 1853.

Het voorstel van den heer Wiardi Beckman wordt ondersteund door de heeren Kooy, Cool en Fabius en komt in beraadslaging.

De heer *van Iddekinge*, wethouder, doet uitkomen dat de geheele strekking van de rede des heeren Wiardi Beckman is eene manifestatie van wantrouwen in het dagelijksch bestuur, zoo ver gaande dat genoemd lid zelfs niet wil dat de vaste kommissie voor de publieke werken met het bedoelde onderzoek worde belast, alleen omdat een wethouder haar voorzitter is. Spreker neemt hiervan nota, en op deze wijze het vertrouwen van den raad niet meer bezittende, wil hij voor zich uit het dagelijksch bestuur treden.

De heer *Wiardi Beckman* antwoordt hierop, dat de bedreiging, dat al die leden welke *voor* zijn voorstel zullen stemmen het vertrouwen aan Burgemeester en Wethouders ontnemen, eene inbreuk is op de vrijheid van diskussie en van stemming; Spr. stelt die bedreiging gelijk met die eens ministers, wanneer hij verklaart bij de afstemming van een wetsontwerp zijn ontslag te zullen nemen. Spr. laat het aan de beslissing zijner medeleden over, of het door hem gesprokene heeft aanleiding kunnen geven tot de verklaring van den heer van Iddekinge. In de uitdrukking: *de heer Galman komt in appel bij den raad*, ligt voor Burg. en Weth. evenmin eene beleediging, als voor eene regtbank van wier uitspraak in appel wordt gekomen bij een hooger hof.

De heer *Iddekinge* deelt de meening geenszins, dat de heer Galman als *appelant* is te beschouwen. Het vroeger door dien adressant aan Burg. en Weth. ingediend plan kon niet in aanmerking komen; thans dient hij een *nieuw* en *gewijzigd* plan in bij den raad, en niet bij het dagelijksch bestuur.

Deze verklaring, dat namelijk het thans door den heer Galman aan den raad ingeleverde plan *niet* dat is, hetwelk hij vroeger aan Burg. en Weth. had ingezonden, geeft den heer Wiardi Beckman aanleiding, zijn bevreemding te doen kennen, dat dit niet vroeger door den voorzitter aan den raad is medegedeeld, en op deze verzekering van den heer wethouder van Iddekinge meent spreker te moeten aannemen dat de adressant den raad heeft misleid, en op dien grond verklaart hij zich bereid zijn voorstel in te trekken.

De *voorzitter* wijst echter op art. 15 regl. van orde, volgens hetwelk geen voorstel kan worden ingetrokken, nadat het in beraadslaging is gebragt, dan met toestemming der vergadering.

Aan het daarop gedaan verzoek van den heer Wiardi Beckman die intrekking *voorwaardelijk* te doen zijn, verklaart de Voorzitter moeijelijk te kunnen gevolg geven.

Het intrekken van het gedane voorstel des heeren Wiardi Beckman wordt derhalve aan de beraadslaging der vergadering onderworpen.

De heer *van Bosse* komt terug op het gezegde van den heer van Iddekinge. Met leedwezen is hij van het gebeurde in deze vergadering getuige geweest. Spreker herinnert zich niet, dat ooit in den raad van eene zaak eene kabinetskwestie is gemaakt. Hij meent, dat burgemeester en wethouders zich hier op een valsch terrein plaatsen, acht het voorgevallene een ongelukkig precedent, en verzoekt den heer van Iddekinge diens woorden terug te nemen. De vrijheid van diskussie moet niet door bedreigingen belemmerd worden.

De *Voorzitter* doet den vorigen spreker opmerken, dat hier van geene zoogenaamde *kabinetskwestie* sprake is; noch hij (voorzitter), noch een der drie wethouders hebben, behalve de heer van Iddekinge, hunne meening over de onderwerpelijke nevenzaak geuit; de verklaring van den heer van Iddekinge is derhalve slechts de individuële meening van dien heer, en geenszins de meening van het dagelijksch bestuur, dat nog nimmer van eenige zaak eene kabinetskwestie heeft gemaakt, ze nu niet maakt, en naar spreker hoopt ook nooit maken zal.

De heer *van Bosse* erkent de juistheid van het gevoelen des voorzitters, en verklaart alleen den heer wethouder voor de financiën te hebben bedoeld.

De heer *van Iddekinge* verklaart dat het verre van hem is den raad door bedreigingen te willen overheerschen; dat er meer dan eens voorstellen gedaan en besluiten genomen zijn, waar hij, als raadlid, tegen was, doch dat hij zich dit nimmer heeft aangetrokken; maar dat hij, als lid van het dagelijksch bestuur, de verklaring moet afleggen, dat de werkkring van dit kollegie onuitvoerbaar is als het wordt mistrouwd, en dat, wordt er eenig blijk gegeven van het bestaan van zulk mistrouwen hij dan daartegen mag protesteeren, dat alleen het vertrouwen van den raad hem zijne betrekking kan doen waarnemen, en dat, mogt hij het vertrouwen verloren hebben, hij zou wenschen niet alleen, maar het zijn pligt zou achten af te treden.

De heer *Wiardi Beckman* treedt ook in nadere uiteenzetting van het door hem gesprokene.

De heer *Karseboom* gelooft, dat nu de heer Wiardi Beckman de intrekking van zijn vroeger gedaan voorstel heeft verlangd, zich tegen die intrekking te moeten verklaren.

Nadat de heer *Wiardi Beckman* nog heeft aangetoond, dat de mededeeling van onware feiten in het adres die diskussie heeft te weeg gebragt, worden de beraadslagingen gesloten.

Het voorstel komt derhalve in behandeling, dat met *algemeene stemmen wordt verworpen.*

De *Voorzitter* stelt alsnu voor, de stukken van den adressant te stellen in handen van het dagelijksch bestuur, om ze gelijktijdig te behandelen met het reeds aanhangige ontwerp, ten einde daarna zoo mogelijk aan den raad nadere voorstellen te doen.

De heer *Boelen* zal hieraan zijne goedkeuring hechten, doch wil daardoor volstrekt niet gebonden zijn te deelen het gevoelen, dat de kommissie voor de publieke werken, waarvan hij lid is, in nauw verband staat tot het daglijksch bestuur. Als lid dier kommissie verklaart hij dat het plan des heeren Froger hem te eenenmale onbekend is.

De heer *Warnsinck* acht het raadzaam, dat Burg. en Weth. de verdere behandeling verschuiven tot dat de meening van de Hooge Regering ten aanzien der onderwerpelijke aangelegenheid hun bekend zij; — waarop de *Voorzitter* antwoordt, dat dit zeer waarschijnlijk het geval zal zijn.

De beraadslagingen worden gesloten, en daarna wordt het voorstel des Voorzitters *met algemeene stemmen aangenomen.*

Z. M. heeft benoemd tot prokureur bij de arr. regtbank te Roermond (hertogdom Limburg), Mr. Paul Guillaume Eugène Henri baron de Bieberstein Rogalla Zawadsky, advokaat aldaar; alsmede bij het 6de regem. inf. tot kapitein van de 3de kl. (naar ouderdom van rang) den 1sten luit. P. J. Amiot, van het 1ste reg. van het wapen; en bij het 8ste reg. inf. tot 1sten luit. (naar ouderdom van rang) den 2den luit. J. A. Biron, van het 2de reg. van het wapen.

Bij koninklijk besluit van den 3 Oktober ll. zijn vernietigd de besluiten van den Raad der gemeente Sloten; alsmede bij besluit van 4 Okt. een besluit van den raad der gemeente Stad Delden.

De Minister van Binnenlandsche Zaken heeft voorloopig benoemd 1°. tot telegrafisten der 1ste klasse, de telegrafisten 2de kl. W. Brink en W. Sloet tot Westerholt; 2°. tot telegrafisten der tweede kl. de telegrafisten der derde kl. J. J. van der Teen, C. Schraver en C. Brievé; 3°. tot telegrafisten der 3de kl. de leerlingen-telegrafisten: J. M. Colette, H. G. Janssen, P. J. van de Kasteele, J. Hulst, H. A. Reeder en J. C. Evers; alsmede tot leerlingen voor de telegrafie toegelaten: J. F. Krieger, te 's Gravenhage, H. J. Stokvis, te 's Bosch, G. J. P. J. Mahieu, te 's Gravenhage, A. Isaacson, te 's Gravenhage; J. W. Klappert, te Nijmegen; E. R. Altorf, te

Vlissingen; J. W. Hagers, te Drimmelen; A. H. Geraerds te Maastricht; D. Göllner, te Baarle-Nassau (N.-Brabant); K. E. Verdam, te Leijden; W. Vruggink, te Deventer; B. Meilink, te Borculo; P. J. Petri, te Amsterdam; C. Ris, te Rotterdam; G. W. ten Brummeler, te Gouda; L. Arisz, te Amsterdam; J. D. van der Hoff, te Dirksland, en K. van Asperen.

Bij de plaatselijke kommissie van geneeskundig toevoorzigt te Rotterdam zijn aangegeven op 8 Oktober: 7 cholera-lijders, 4 hersteld en 8 overledenen.

Men heeft ons verzocht het volgende te plaatsen uit de *Echo Universel* van 9 October:

»Er zijn meer dan twee honderd jaren toe noodig geweest, om de smakelijke, voedende, bijna onontbeerlijke aardappelen, die wij aan admiraal Drake verschuldigd zijn, algemeen bekend te doen worden. Inner, de gelukkige en beroemde uitvinder der koepokinenting, hoewel velen hem hielpen en niettegenstaande vele opentlijke hulde bewijzen, had veel moeite zijne nuttige uitvinding, die millioenen zijner natuurgenooten voor den dood, verminkingen en allerlei akelige kwalen en het gevolg der pokken bewaard heeft, algemeen te doen erkennen.

»Thans, na verloop van 50 jaren laat men hem regt wedervaren en noemt hem een der grootste weldoeners der menschheid. Hoe veel tijd gaat er gewoonlijk niet verloren, eer de weldaden door de natuur in hare mildheid en door de gelukkige opvatting van verdienstelijke mannen aan het menschdom bewezen, algemeen nut verspreiden!

»Du Barry, de ontdekker der Ravalenta Arabica is gelukkiger, in onzen tijd is de afkeer en de onverschilligheid voor het nieuwe niet meer zoo algemeen. Wij hebben in de laatste halve eeuw zoo veel nieuwe en verwonderlijke dingen zien tot stand komen, die ons eerst ongelooflijk toescheuen, dat wij onze aandacht met meer vertrouwen op nieuwe ontdekkingen vestigen. Onder deze is de bekendwording der Revalenta arabica gewis eene der verblijdendste uitkomsten, waarin wij ons verheugen mogen en hoewel er slechts eenige jaren verloopen zijn, sedert dezelve in Europa ingevoerd is, vindt zij reeds algemeen aanerkenning en bijval. Den gelukkigen ontdekker wordt nu reeds in de verschillende landen van ons werelddeel de bekendmaking van dit voortreffelijk voedsel als eene weldaad aangerekend. Hij ontvangt dankzeggingen uit alle hoeken der wereld, zijn kostelijk meel dat zoo vele menschen van kwalen verlost, wordt overal verkocht en levert hem eene bron van welverdiende tevredenheid als belooning. Het heeft duizende en weder duizende gered en gelukkig gemaakt en heeft zeker de bestemming nog zeer veel lijden te lenigen. Moge de zegen des Allerhoogsten medewerken!

(*Zie Advertentie.*)

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 9 Okt. Het stoomschip Tury, heeft te Marseille berigten uit Konstantinopel aangebragt, loopende tot 2 Oktober. De Divan heeft aan Rusland den oorlog verklaard, indien binnen 40 dagen de Donauvorstendommen niet zijn ontruimd.

— Het geven van verlof wordt provisioneel opgeschort.

De dagbladen beijveren zich thans om het gevoelen ingang te doen vinden dat de Oostersche quæstie nog in der minne geschikt zal kunnen worden, en dat al mogt de oorlog tusschen Turkije en Rusland uitbreken de wereldvrede evenwel niet zou verbroken worden.

Aan den *Pays* ontleenen wij:

De konferentien te Olmutz, gelijk men overeengekomen is om de zamenkomst der Vorsten aldaar te noemen, heeft, wij zijn er van overtuigd, niet het minste vijandig doel of oogmerk. Wij meenen integendeel, dat er krachtige pogingen zijn aangewend om de quæstie, die blijkbaar door de laatste cirkulaire van den heer van Nesselrode in gevaar is gebragt naar eene vreedzamer zijde te doen overhellen. Indien de te dien aanzien de medegedeelde berigten juist zijn, dan zouden Oostenrijk en Pruissen verklaard en de noodzakelijkheid doen begrepen hebben, om eindelijk aan een twist een einde te maken, die gansch Europa in spanning houdt en misschien meer regtstreeks de belanghebbenden dan eene andere mogendheid, want zij voelen in haren boezem een revolutionnair element gisten, dat ongetwijfeld als een orkaan bij den minsten schijn van oorlog zal losbreken.

Men verzekert, dat de Keizer van Rusland zich genegen zou hebben getoond, om een oor te leenen aan den raad der gematigdheid en koncessiën te doen, die met de regten van Turkije en de belangen van Europa meer overeenkomen.

Is dat de waarheid, dan hebben de twee mogendheden, waarvan wij spreken, te Olmutz en Warschau het vredewerk, dat zij te Weenen hadden aangevangen, voortgezet in overeenstemming met Frankrijk en Engeland, en welk werk tot hiertoe, zoo ver ons bekend is, niet is afgebroken.

Die uitkomst is niet een min of meer stellig nieuws, 't is de logika der gesteldheid die ze aangeeft en waarschijnlijk maakt.

Neen. Oostenrijk en Pruissen willen niet dat in Europa de oorlog uitbarste.

Wat kunnen zij anders van een algemeene beroering verwachten dan schrikkelijke inwendige verwarring vermeerderd door de gevaarlijke kansen eener buitenlandsche worsteling!

Neen Rusland wil den oorlog tegen Europa niet, want het weet te goed, dat het door dergelijke vijandigheid zich aan de grootste gevaren zou blootstellen; het begrijpt zijne verantwoordelijkheid en de taak die het in de geschiedenis van ons tijdvak te vervullen heeft, indien het derwijze in één dag al de waarborgen van orde en vrede, die het vroeger aan het revolutionnair Europa wel wilde geven, vernietigde.

Neen, Pruissen en Oostenrijk willen niet dat het Russische rijk zich bovenmagtig vergroote ten koste van het Turksche Rijk, met gevaar van zelven later verzwolgen te worden, mogt die eerste heerschzucht voldaan zijn.

Wat kan hieruit anders besloten worden, dan dat zij noodwendig wenschen dat die gevaarlijke quæstie op vredelievende wijze worde opgelost, in plaats van dat ze onvoorzigtig verwikkeld worde door een oorlog tegen Turkije of eene uitdaging tot Europa gerigt.

Wij gelooven niet, wij hebben nooit geloofd dat een koalitie tusschen Pruissen, Oostenrijk en Rusland mogelijk zij; wij hebben integendeel, wat de twee eersten betreft geloof gehecht aan hunne medewerking tot het doel om aller belangen te bevredigen en wij zijn overtuigd dat zij zich niet van de mogendheden van het vaste land zullen scheiden in het vredewerk, waartoe zij zich vereenigd hebben.

Wij zeiden eenige dagen geleden: elke mogendheid handelt met dat doel, ingevolge hare wijze van zien, hare bijzondere gesteldheid en de pligten die hare waardigheid haar voorschrijven; maar er bestaan een algemeene staatkunde en een overwegend belang, die alle bijzondere beweegredenen overtreffen: namelijk de staatkunde der rede, het belang van gansch Europa.

Bijgevolg, dat belang wil den vrede, den vrede die de grondvest is der nieuwere beschaving, het middel des vooruitgangs en de behoefte onzer te lang geschokte maatschappijen. De natien, gebogen over de belangrijke vraagpunten der zedelijke œconomische wereld, houden zich bezig met de herstelling der rampen onzer veelvuldige omwentelingen, met de bevestiging der fondamenteele beginselen der maatschappelijke staatkundige en godsdienstige orde en met de ontwikkeling der hoofdstoffen harer inwendige welvaart.

De gouvernementen zullen niet zonder hooge noodzakelijkheid dat beschavingwerk aan de wisselvalligheden van een algemeenen oorlog overgeven; zij zullen het niet in gevaar brengen door veroveringszucht en gewelddadigheden die onverschoonbaar zouden zijn, noch door koalities en uittartingen zonder eenige reden. Zij zullen zich bepalen als scheidsregters tusschen beiden te treden, telkens als een ernstig geschil op den Europeschen grond mogt ontstaan, en wel door den zwakke te beschermen, door den sterke te matigen en door overal het regt te verdedigen, waar het mogt gekrenkt worden.

Zoo zal het tegenwoordig zijn. Men zal eindelijk wel een vorm vinden om aan de belangen eene wettige voldoening te geven, dat intusschen de algemeene opinie zich gerust stelle: gelijk thans de quæstie zich voordoet, veroorlooft niets de vooronderstelling dat, mogt de oorlog tusschen Rusland en Turkije uitbarsten, die daarom ook tusschen de overige staten van Europa zal uitbarsten.

— Het verbod van uitvoer van granen in Egypte, zal eerst met 1 Dec. in werking treden.

— Volgens berigten uit Turin van 7 dezer, zijn de regten op den invoer van granen in Piemont verminderd.

— De Koning van Beijeren heeft aan den Keizer de orde van den H. Hubertus, geschonken.

— Lord Cowley is de [illegible] gezant, die den Keizer naar Compiègne zal vergezellen.

— De *Patrie* verklaart, gemagtigd te zijn, om stellig tegen te spreken het gerucht, dat de Fransche regering er op bedacht zoude zijn, het bezettingsleger te Rome te verminderen.

MADRID, 3 Okt. De minister van openbare werken zal eerlang aan de Koningin ter goedkeuring aanbieden eenige koncessien van spoorwegen.

— De regering houdt zich onledig met de reorganisatie van de besturen in de provincien.

ENGELAND.

LONDEN, 30 Okt. In den ministerraad, die den 7den gehouden is, werd met eenparige stemmen besloten, dat op nieuw pogingen zouden gedaan worden, om eene vreedzame vereffening tot stand te brengen.

— Gisteren heeft alhier in Londen-Tavern de aangekondigde *meeting* plaats gehad, om de zaak van Turkije tegenover Ruslands onregtvaardige en beleedigende handelwijze te ondersteunen. Vooraf was reeds aangekondigd, dat verscheidene leden van het parlement en andere invloedrijke mannen de vergadering zouden bijwonen. Dit, gepaard bij de belangstelling, die de Turksche zaak alhier ondervindt, deed eene groote massa volk naar de vergadering stroomen, zoodat de zaal bij lange na het aantal opgekomenen niet kon bevatten. Onder de aanwezigen merkte men op lord Dudley Stuart, sir C. Napier, de heeren Blackett, Urquhart, Prouth, Nicholay, de hoogleeraar Newman, de kapiteid Reed, en een groot aantal andere aanzienlijke personen.

Op voorstel van den heer Newman is het volgende besluit genomen:

Dat men in deze *meeting* ten volle overtuigd was, dat de Russische regering niet alleen Turkije wilde ter onder brengen, maar zelfs over Europa heerschen; alle vrijheid den bodem inslaan en dat daarom de Turksche kwestie niet langs diplomatieken weg beslist konde worden, en het derhalve te betreuren was, dat Engeland zooveel tijds noodeloos heeft verspild, en wat oneindig meer zegt, dat de goede trouw van dit land algemeen verdacht is geworden.

Dit besluit werd met algemeene stemmen aangenomen, alsmede nog eenige andere, wier geest nog vijandiger was tegen Rusland, en waarin nog meer de verontwaardiging over het gedrag der Engelsche ministers doorstraalde.

— De engelsche admiraliteit heeft depèches van den kommandant M. Clure ontvangen, die in Dec. 1849 op den *Investigator* tot het zoeken van sir John Franklin vertrokken was, en van kapitein Kellett, die voor dezelfde zending, aan boord van de *Resoluto* zich bevond. Tot hiertoe is niet het minste spoor gevonden geworden, maar de kommandant M. Clure schrijft uit de baai van Merei (Baringeiland) dd. April 1853, dat het hem gelukt is de lang geduurd hebbende onderneming van den noodwestelijken doortogt, het geographiesch vraagpunt van vier eeuwen te volbrengen.

Hij heeft het geluk gehad geen enkel man der ekwipagie te verliezen, ondanks de ontzaggelijk groote moeijelijkheden en gevaren van dien doortogt en die zeereis, te midden van ijskegels, waarvan de top zich boven den waterspiegel van zes tot zeven voet verhief, terwijl het benedenste gedeelte des kegels 45 tot 70 voet was. Hij heeft een bevolking gevonden, noordelijker dan men tot hiertoe te Wallaston en Victorialand en ten noorden van het gedeelte lands, genaamd Land van Prins Albert ontdekt had.

Die bevolking was van zachtzinnigen aard en zeer minzaam; wijders heeft men er veel koper in den zuiversten staat gevonden. De bewoners bedienen zich er van om hunne wapens te scherpen. Zij waren zeer verwonderd te zien dat de schepelingen stukken er van als iets dat waarde had medenamen.

DUITSCHLAND.

WEENEN, 7 Oktober. Naar men verzekert is door het Oostenrijksche kabinet, naar aanleiding der konferentien te Olmuts, eene nota gezonden aan de hoven van Londen, Parijs en Berlijn, waarin de hoop wordt uitgedrukt op het behoud van den vrede.

— Den 21 September is er een koerier naar den Oostenrijkschen gezant te Konstantinopel gezonden met instruktiën die zouden kunnen plaats grijpen, hetzij de vrede bewaard bleef of de oorlog uitbrak.

STADSNIEUWS.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 10 Oktober.

BEVALLEN (6 Okt.): A. C. Wehmeijer, geb. Koppelaar, D. (7 Okt.): E. C. van Outeren, geb. Reepmaker, Z. — (8 Okt.): G. Grootjan, geb. Wijnand, D.

OVERLEDEN (3 Okt.): M. C. Wasmann, geb. Vetköter, 55 j. (5 Okt.): A. M. Pieterse, 10 j.

HANDELSBERIGTEN.

GRAANMARKT.

AMSTERDAM, 10 Okt. Tarwe bij kleinigheden als voren, verk. 130 ℔ b. Pools. f 455, f 460; 128 ℔ dito f 445, f 450; 125, 126, 127 ℔ dito f 430, f 435, f 440; 127 ℔ Vriess. f 400; 123 ℔ Eijerland, f 420; 134 ℔ Kubanka f 405.

Rogge weder iets hooger met veel handel, verkocht 123 ℔ Pruissche f 292; 120 ℔ n. Odessa f 284; 118, 119 ℔ n. Petersburger f 280, 283; 118 ℔ j. dito f 276; 117 ℔ n. Arch. f 277; 118 ℔ j. dito f 276; 115, 116, 117 ℔ o. Gedr. f 267, f 270, 273; 114 ℔ dito f 263.

In veiling 100 Lt. o. Odssa 116, 117, 118, 119 ℔ f 256, f 261, f 264, f 268.

Garst en Haver zonder handel.

Boekweit prijsh. 121 ℔ Vriess. f 270.

Op 9 vaten Olie dadelijk 69½; in Oct. ek. f 70 &c. *Lijnzaad* een doen; 107 ℔ Petersburger, f 300. *Raapolie* op 6/w. f 38¾, Vliegend f 37½; 1°. Mei ek. f 40½, Nov. f 38½; Dec. f 39, 38¾. *Lijnolie* op 6/w. f 31¾; Vliegend f 30. *Hennepolie* op 6/w. f 41; Vliegend f 39¾.

DELFT, 8 Okt. De prijzen der Kaas zijn heden geweest *f* 18 a 22,50, en werden verkocht 40 stapels of 13567 Ned. ℔.

LONDEN, 8 Okt. SUIKER. *Ruwe.* De markt blijft zeer kalm voor vreemde soorten, met weinig zaken. — *Geraffineerd. Crushed* tot voorgaande prijzen met eenigen aftrek.

KOFFIJ. De vraag blijft zeer beperkt voor Native Ceylon tot 45 s. 6 d. a 46 s. 6 d. voor ordinair tot goed ordinair.

THEE prijshoudend. Ordinair Congo 11½ d.

RIJST. De handel hierin was wederom zeer uitgebreid tot 1 s. hooger prijzen. Eene lading Aracan is tot 13 s. zeilende afgedaan.

SPECERIJEN. *Notenmuskaat* en *Foelij* tot vaste prijzen met eenigen omgang.

GEDROOGDE FRUITEN. Puike *Krenten* tot vaste prijzen met eenige vraag. — *Rozijn. Smirna* mooi rood 44 a 48 s., zwart 40 a 46 s.; *Sultana* 88 a 90 s.

GRANEN. Over het algemeen zeer stil.

BOTER. Met weinig zaken zonder prijsverandering. — KAAS iets flaauwer.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

		8 OKT. 4½ u. gebl.	10 OKT.	4 u.	gebl.
NEDERL. Werkel. Sch. à 2½ pCt.		61¼	61½ a	$61\frac{11}{16}$	$61\frac{9}{16}$
Dito Dito	3	74¼	74½	74⅝	74½
Dito Dito	4	93⅛	93⅛	93¼	$93\frac{3}{16}$
O. I. Leening 1844	4	93⅛	92½		
Amortis. Syndic.	3½				
Handel-Maatschappij	4½	123	125		
Aand. Rijn-Spoorweg.					
Aand. Holl. S. M.					
Obligatien					
BELGIE, Obligatien 1844			50⅝		
Cert. bij de Belg. Bank.	2½				
Dito bij Rotsch. en Volksv.					
FRANKRIJK, Obligatien	3				
SPANJE Nieuwe	1	21⅜	$21\frac{9}{16}$	$21\frac{13}{16}$	$21\frac{9}{16}$
Dito	3	45½			
Dito Binnenl. à 6/m.		$40\frac{7}{16}$	$40\frac{13}{16}$	41	40⅞
Comp. Bewijzen			$5\frac{7}{16}$		
Amortisable Schuld					
PORTUGAL te Londen	5	37¾	$38\frac{1}{16}$	38¼	$38\frac{1}{16}$
Dito uitgestelde					
RUSL. bij *Hope* 1798 en 1816	5	106	106	106⅛	
Dito Dito 1828 en 1829		105¾	105¼		
Cert. bij d° 1831 en 1833					
Dito	4½	96½	96½	96¾	
Dito bij *Hope*	4	90½			
Dito bij *Stieglitz en C°.*		89½			
Dito bij id. 5de Serie	4	89⅛	89⅜		
Cert. te Hamburg	5				
Inschrijving in Assignat.	6	72⅜			
Cert. van dito		72½	72½		
POLEN, Certifikaten	4	82¾	83¼		
Dito Aand. à fl. 500					
Dito met Lot. » 300					
AMERIKA, Bank-Actien	4				
PRUISSEN, Aand. met Lot. Rt. 50 *f*	5				
OOSTENRIJK, Metalliek	5 pCt.	77¼	77¾	78⅜	
Dito 1852					
Dito 1847	2½	39½	40	40⅛	
Dito 1851	2½	39⅝	39⅝	$40\frac{1}{16}$	
Dito 1849	5	90	90½	90¾	
Ween. Bank bij *Goll en C°.*					
Dito	4				
Letter B	5	90	90½	90¾	
Aand. met Loting fl. 500					
Nieuwe dito fl. 250					
NAPELS, Cert. *Lam. en Bouwer*	5 pCt				
BRAZILIE te Londen 1824	5	97½	97¼	97½	
Dito Leening 1843	5		99		
PERU	4½	68½	69½	70	
MEXICO Nieuwe	3	23¼	23⅜	23¼	23⅝
VENEZUELA à £ 100	3½				
GRENADA à £ 100	2	20	20½		
Dito Uitgestelde		$8\frac{5}{16}$	8½	$8\frac{9}{16}$	
ECUADOR à £ 100					

Mexiko onbepaalde $23\frac{5}{16}$, ⅜, $\frac{5}{16}$; Venezuela uitgest. $14\frac{3}{16}$, ¼; Denemarken 5 pCt. 102¾.

Aanvankelijk waren de prijzen over het algemeen merkelijk hooger dan Zaturdag, doch zij konden zich niet op hun verhoogd standpunt souteneren, aangezien er in de meeste fondsen eenige verkooporderders werden geeffektueerd; blijvende de markt daardoor, alhoewel de prijzen hooger dan Zaturdag, in eene flaauwe stemming.

Koers van het Geld: Beleening 2½ pCt., Prolongatie 3 pCt. Diskonto 2 pCt.

Wisselkoers.

Parijs	2/m.	*f* $56\frac{1}{16}$	Livorno	2/m.	*f* 39
»	zigt	» 56½	Napels	»	» 81½
Bordeaux	2/m.	» 55½	Petersburg	»	» 1.86
»	½/m.	» 55⅝	Weenen	6/w.	» 31¼
Madrid	3/m.	» 244	Augsburg	»	» 35⅜
Cadix	»	» 244	Frankfort	»	» 98¼
Sevilla	»	» 241	Hamburg	2/m.	» 35¼
Bilbao	»	» 242	»	zigt	» 35⅝
Lissabon	»	» 41¼	Londen	2/m.	» 11,72½
Porto	»	» 41¼	»	zigt	» 11,85
Genua	»	» 46	Rotterdam	»	» ⅛

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 7 Okt. Belg. leen. 2½ pc. —; 1840/1842 4½ pc. —; 1852, —; Spanje 1—3 pc. 21¾; Binnenl. 3 pc. 41¼; Romeinen 5 pc. —; Oostenrijk Metalliek 5 pc. 81¾.

PARIJS, 8 Okt. Fransche 3 pc. [illegible] pc. 100,—; Bank-Aktien 2800,—; Belg. 1840/42, 5 pc. [illegible] 2½ pc. —; Napels 5 pc. 105,50; Spanje 1—3 pc. [illegible] teni. 3 pc. 40⅞; Binnenl. 3 pc. —; Holl. 2½ pc. —; [illegible] mont 5 pc. —,—; Portugal 4 pc. —; Romeinen 5 pc. 93½; Rusland 4½ pc. —; Metall. 5 pc. —.

MADRID, 5 Okt. Spanje 3 pc. 43; 1—3 pc. $22\frac{1}{16}$; Cert. Coup. 3¾; Bank S. Fernando —.

LONDEN, 8 Okt. Cons. kont. 92⅛ a 92¼; op tijd 92⅛ a 92¼; Braz. 97 a 99; 1829/39 97 a 99; 1852 — a —; Den. 3 pc. 81 a 83; 5 pc. 100 a 102; Ecuad. 4½ a 4¾; Gren. 20½ a 21; Uitgest. 8¼ a 8½; Mexiko Nieuwe 23⅞ a 24⅛; Peru 4½ pc. N. 69 a 71; Uitgest. 49 a 50; Rusl. 1822 5 pc. 111 a 113; (N.) 4½ pc. 96 a 97; Portugal 5 pc. — a —; 4 pc. 42½ a 43; 3 pc. — a —; Spanje 1 pc. 21½ a 21¾; 3 pc. 44½ a 45; Coup. cert. 5¼ a 5¾; Passive 4½ a 5; Holl. 2½ pc. 62½ a 63½; id. 4 pc. 93 a 93½; Venez. 32 a 34; Uitg. 12 a 14; Wissel op Amsterdam *f* —.—; Grieken 1824 — a —; 1825 —.

WEENEN, 8 Okt. Met. 5 pc. 90¼; Bank-Aktien 1285; dito Lr. B 107; Wissel op Londen 10.54; Zilver 11¼.

BERLIJN, 8 Okt. Schuldbr. 3½ pc. 90¼; Loten —; Rusl. Stiegl. 4 pc. 95¾; Pools. 4 pc. 88½; Loten fl. 500 —; Oost. Met. 5 pc. 82; Amsterdam zigt 141⅞; id. 2/m. 141⅛.

HAMBURG, 8 Okt. Rusl. Cert. 103; Oostenrijk Met. 5 pc. 91; Spanje 1—3 pc. 20¼; Binnenl. 3 pCt. 38⅛.

FRANKFORT, 8 Okt. Met. 5 pc. 82¼; A 5 pc. 82¼; 1852 5 pc. 82¼; 2½ pc. 41½; Bank-Aktien 1386; Badensche Loten fl. 50, 68¼; id fl. 35, 38⅜; Darmst. Loten fl. 50 100¼; id. fl. 25 31; Nassausche fl. 25, 28½; Sardinische 40½; Holl. 2½ pc. 61¾, id. 4 pc. 94; Spanje 1—3 pc. 21¾; Binnenl. 40⅞.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN:

TEXEL, 8 Okt. G. B. Pekelder, Jacobus Johannes, Rouaan. 9 Okt. A. Beil, Vixen, Sourabaya.

HELVOET, 7 Okt. H. S. Vos, Cornelia, Triest. - S. P. Gruppelaar, Hillechiena, Livorno. — 8 Okt. G. G. Lion, Louisa Princes der Nederlanden, Batavia, gesleept door de stoomboot Kinderdijk.

UITGEZEILD:

TEXEL, 8 Okt. P. Esink, Anjer, Batavia. - M. Schou, Margaretha Johanna, id. - H. Croese, Clara Henriette, Valparaiso. - O. S. Parma, Caspar de Robles, Suriname. — 9 Okt. T. C. de Boer, Henriette, Constantinopel. - T. Visser, Zephyr, Ancona.

HELVOET, 7 Okt. F. Draaijer, Madura, Batavia. — 8 Okt. J. Klok, Afrikaan, St. George d'Elmina. - G. Cheild, Abeona, Boston. - J. van der Graauw, Drie Johanna's, Odessa. - T. van Vliet, Vereeniging, Bilbao.

GEPRAAIDE SCHEPEN.

Den 1en Oct., op 46° 23' N. Br., 13° 43' W. L. Leopold van Newijork naar Amsterdam.

CARGA-LIJSTEN.

ROTTERDAM.

AKYAB, Hermes, Snelmann: 7512 b. Rijst, Bunge en C°.

RIVIER-VAART.

AMSTERDAM, 10 Oktober in lading naar:

Duisburg J. Hespe, Niederrein N°. 8.
Wesel E. F. Beijer, de Hoop.
Manheim P. C. Vonk, Frederich Laue.
Urdingen & Ruhort B. Brinkamp, Twee Gebroeders.
Dusseldorp & Neus H. S. Wilson, Rijn en Amstel.
Mainz J. Leijdekker, Mainz N°. 7.

AMSTERDAM, 10 Okt. vertrokken:

Keulen J. C. W. Wilson, Colln N°. 4

Rijnhoogte ARNHEM 7 Okt. 1 el 70 duim.
KEULEN 6 „ 8 vt. 1½ „

ADVERTENTIEN.

(3349) Heden beviel voorspoedig van een welgeschapen *ZOON* THEODORA ROOTHAAN, geliefde Echtgenoot van J. T. A. SCHUVER.

AMSTERDAM, 9 October 1853.

Men vraagt tegen 1°. November, een fatsoenlijk **JONGELING**, genegen om in eene **KRUIDENIERS-** en **GRUTTERS-AFFAIRE**, als **PAKHUIS-** of **WINKELBEDIENDE** werkzaam te zijn. Men vervoege zich in persoon of met *franco* brieven bij B. BRUIN te Alkmaar. (3352)

Op Ondervinding gegronde beoordeeling van de Werking der REVALENTA ARABICA in Tering, door DOCT. GRIES.

Mijne Echtgenoote, welke sedert vele Jaren reeds aan de borst was lijdende, werd in den aanvang van dit jaar zoo gevaarlijk ziek, dat ik haren dood te gemoet zag. Middelen, welke zich in andere gevallen van etterzakken heilzaam betoond hadden, weigerden hier volkomen hunne dienst, terwijl de zwakte dagelijks toenam en niet wilde wijken voor de meest beproefde Voedingsmiddelen. Op raad van een vriend in Hanover, even als ik, Doctor in de Geneeskunde, welke zich bij voorkeur met borstlijders bezig hield en de **REVALENTA ARABICA** sedert hare ontdekking vaak aanwendde en nog aanwendt, liet ik ze ook mijne Vrouw gebruiken en ik moet in gemoede bekennen, dat dit zoo vaak genoemde en verschillend beoordeelde Middel mijne stoutste verwachting overtroffen heeft. Mijne Vrouw herstelde van oogenblik tot oogenblik, hare zwakte verminderde langzamerhand en nadat zij dit Voedingsmeel gedurende [illegible] gebruikt had, was haar toestand zoo in het oogloopend verbeterd, dat zij nog slechts enkele oogenblikken op den dag te bed behoefde te blijven. Reeds na veertien dagen was het zoo uitputtende nachtelijke zweet opgehouden, het opgeven verminderde langzamerhand en de gezondheidstoestand en krachten mijner Vrouw kunnen gezegd worden geëvenredigd te zijn aan haren ligchaamsbouw, daar zij reeds gedurende eenige uren daags hare huisselijke bezigheden kon verrigten. Met dankbaarheid jegens het Opperwezen voor de herstelling zijner Vrouw reken ik mij tot een aangenamen pligt deze uitstekende werking der **REVALENTA ARABICA** in borstteringen bekend te maken.

MAAGDENBURG, 16 September 1853. GRIES, *Doct. in de Geneesk.*

De **REVALENTA** is een voedzaam en geneeskrachtig Meel, dat in deze tijden aan gezonden en zieken aan te bevelen is. Zij maakt een grage maag en geneest zeer voorspoedig Hardlijvigheid, onregelmatigheid in de verrigtingen, verstoppingen, zuur, kramp, buikpijn, stuipen, maagkanker, maagwater, diarrheae, zenuwziekte, galachtigheid, aandoening van lever en nieren, windzucht, opgezetheid, hartkloppingen, zenuachtige hoofdpijn, doofheid, suizen in het hoofd en in de ooren, ijlhoofdigheid, pijn tusschen de schouderbladen, en in de maag, huiduitslag, scheurbuik, koorts, klierziekte, onzuiverheid, bloedarmoede, tering (wanneer zij niet hopeloos is), waterzucht, rhumathiek, jicht, influenza, griep, misselijkheid en braking gedurende de zwangerschap, na het eeten of op zee, neerslagtigheid, miltzucht, algemeene verzwakking, verlamming, hoest, aamborstigheid, benaauwdheid op de borst, slijmziekte, ongedurigheid, slapeloosheid, blozen zonder aanleiding, beving, afkeer van de zamenleving, ongeschiktheid tot studie, zinsverbijsteringen, verlies van het geheugen, duizeling, ophooping van bloed naar het hoofd, uitputting, mismoedigheid, ongegronde vrees, besluiteloosheid, wanhoop, zucht tot zelfmoord, enz.

Du Barry's Revalenta wordt in het **VERKOOPHUIS** en de bekende Dépôts verkocht.

1 ℔	2 ℔	5 ℔	12 ℔
3 Guld.	3½ Guld.	8 Guld.	16 Guld.

Dubbel geconcentreerde zijn in de grootere Canisters ook voorhanden.

Eene Holl. Gebruiksaanwijzing is bij iedere doos.

Op aanraden van eenige Heeren Doctoren zijn wij zoo vrij, de faculteit opmerkzaam te maken, dat dit Meel er krachtig toe bijdragen kan, in behandeling zijnde Patienten te genezen. (3351)

Fabrijk van Speelkaarten.

LUTKIE EN CRANENBURG, Amsterdam (Nieuwendijk) Rotterdam (Hoogstraat) 's Bosch en Dordrecht hebben dit jaar uit hunne eigen Fabrijk een 12tal soorten **SPEELKAARTEN** gereed, die door goede eigenschappen, voor elke kwaliteit, niet zullen overtroffen worden. Het zal trouwens wel niet behoeven gemeld te worden, dat, ten gevolge van direct eigen fabrikaat de prijzen derzelve uiterst laag genoteerd zijn. (3350)

(5281) Door den Uitgever G. B. VAN GOOR te Gouda, wordt met succes gedebiteerd:

DE ONVERMOEIDE

SPEELMAKKER,

OF VOLLEDIGE VERZAMELING VAN NUTTIGE EN AANGENAME

SPELEN, UITSPANNINGEN, LIGCHAAMSOEFENINGEN EN ANDERE BEZIGHEDEN.

Zoowel in huis als in de openbare lucht.

Voor Jongens en Meisjes.

Versierd en opgehelderd door eene menigte fraaije

HOUTSNEÊ-FIGUREN.

Eenig in zijne soort mag dit Werkje genoemd worden, en onmisbaar tevens, voor elk die gezonde Ligchaamsbeweging en Oefening van den geest, in uren van uitspanning van wakkere Jongens en Meisjes, nuttig en aangenaam oordeelt. Aan dien deugdelijken inhoud gaat een bevallig uiterlijk gepaard, daar het geheel door vele keurige Houtsneden is versierd. Zonder twijfel maakt deze *Speelmakker* dan ook het beste gezelschap uit, waarmede de jeugd kan kennis maken.

Prijs ingenaaid *f* 3.00, in linnen band met vergulden stempels *f* 3.40.

Te Amsterdam bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.